

ZEER GEHEIM

MINISTERRAAD
Nr. 3226

Ex.nr.

Notulen van de vergadering
gehouden op vrijdag 5 juli 1963 in de Trêveszaal,
aangevangen 's morgens om 11 uur (in aansluiting
aan de vergadering van de rijksministerraad)

Aanwezig: De vice-minister-president Korthals en de
ministers Van Aartsen, Beerman, Cals, Klompé,
Luns, Marijnen, De Pous, Toxopeus, Veldkamp,
Visser en Zijlstra (Afwezig is de minister-
president De Quay)

Voorts zijn aanwezig de staatssecretarissen
Van den Berge (punt 4), Bot (punt 2) en
Van Houten (punt 2)

Secretaris: drs. J. Middelburg

2. Buitenlands beleid

a. Overdracht grenscorrectiegebieden aan Duitsland

Staatssecretaris Van Houten merkt op, dat op 1 augustus de overdracht van Tuddereren en Elten zal plaats vinden. Vanwege Binnenlandse Zaken is medegedeeld, dat de commissaris van de Koningin in Limburg het verzoek had gehad van de Regierungspräsident in Aken om bij de overdracht van Tuddereren aanwezig te zijn. Spreker voelt een zekere aarzeling over aanvaarding van die uitnodiging. Minister Cals is niet gelukkig geweest met de beslissing om de grenscorrectiegebieden terug te geven, maar nu dit wel zal gebeuren, ziet hij niet goed hoe de Nederlandse functionarissen bij de gebiedsoverdracht kunnen wegblijven. Staatssecretaris Van Houten zegt, dat hij niet beslist tegen aanwezigheid van de commissaris is. De voorzitter stelt voor, dat de commissaris van de Koningin in Limburg nog eerst overleg met de Regierungspräsident in Aken pleegt. Minister Cals is van oordeel, dat Buitenlandse Zaken ook met Bonn contact zal moeten opnemen om te bereiken, dat ten aanzien van de overdracht van Tuddereren en Elten eenzelfde lijn wordt gevolgd. De raad stemt hiermede in.

2 b. De EEG (Brief van de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken dd. 3 juli 1963, nr. 97803, met bijlagen; zie notulen m.r. 28 juni 1963, punt 2 g)

Minister Marijnen geeft uiting aan zijn zorg over de gang van zaken met de EEG. In de naaste toekomst zou opnieuw

kunnen.....

ZEER GEHEIM

ministerraad
5 juli 1963

kunnen blijken hoe zwak de institutionele opzet van de EEG is. Zowel de Franse als de Duitse regering volgen in de EEG een sterk nationaal beleid. Onder druk van de boeren heeft de Franse regering bepaalde maatregelen genomen, die nog niet in flagrante strijd met het EEG-verdrag zijn, maar als zij ertoe overgaat bepaalde landbouwprodukten uit de andere EEG-landen niet toe te laten, komt zij wel in strijd met het verdrag. Ook in Duitsland zijn bedenkelijke ontwikkelingen zichtbaar.

Minister Luns ziet de komende ontwikkeling ook met enige zorg tegemoet, te meer nu het voorzitterschap van de EEG bij Nederland is komen te berusten. Spreker moet als voorzitter 17 juli naar Kameroen om de financiële hulp van de EEG aan de betrokken Afrikaanse landen te overhandigen. Voor deze hulp is een bedrag van \$ 810 mln vastgesteld, maar de betrokken landen hadden er bezwaar tegen hiervoor naar Brussel te komen.

Minister De Pous verwijst met betrekking tot de vergadering van de EEG-raad op 10 en 11 juli naar de conclusies van de coördinatiecommissie (brief van de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken dd. 3 juli 1963). Nieuw is een voorstel van de Italiaanse delegatie inzake de fusie van de drie uitvoerende commissies. Volgens dit voorstel zou deze fusie gevolgd moeten worden door een fusie van de drie gemeenschappen, die voor het eind van de tweede etappe tot stand zou moeten komen. Minister Luns stemt ermee in, dat aan dit Italiaanse voorstel steun wordt verleend in ruil voor Italiaanse medewerking aan een regeling voor het contact met Engeland.

Staatssecretaris Van Houten heeft de vorige maal het standpunt ingenomen niet te willen praten over het actieprogramma, als niet een regeling voor het contact met Engeland wordt getroffen. Spreker stelt de vraag of niet het standpunt kan worden ingenomen, dat de Nederlandse delegatie wel verder over kwesties van de landbouwreglementen, de fusie enz. wil spreken, maar dat zij haar oordeel voorbehoudt tot het eind van dit jaar. Minister De Pous zegt, dat men zich moet realiseren, dat aan het eind van het jaar de landbouwreglementen wel gereed kunnen zijn, maar dat dit met de fusie niet het geval is. Als de Nederlandse delegatie niet bereid is over andere punten verder te spreken zolang over het contact met Engeland geen beslissing is genomen, kan er een volledige stilstand in de EEG-raad komen; een beslissing, die hiertoe zou leiden, zou spreker echter aan het volgende kabinet willen overlaten. In de komende vergadering van de EEG-raad zal dan onzerzijds gesteld kunnen worden, dat de delegatie voor een nadere bepaling van haar standpunt moet terugvallen op de Nederlandse regering. Minister Marijnen voelt meer voor de suggestie van staatssecretaris Van Houten, dat wel aan verschillende punten doorgewerkt kan worden, maar onzerzijds gezegd wordt, dat het nog tot niets bindt, aangezien de verschillende onderdelen aan elkaar gekoppeld zitten. Dit is in het verleden ook gedaan. Een stilstand in de

ontwikkeling.....

ontwikkeling in Brussel zou betekenen, dat ook de werkgroepen stil komen te liggen. Als dan de instructie voor de onderhandelingen op grond van de Amerikaanse handelsuithoudingswet aan de orde komt, neemt de Franse delegatie een negatieve houding aan, zagenien de KEG-read met de andere punten niet verder is gekomen. Deze mogelijkheid moet men de Fransen niet in handen geven, naar elke keer opnieuw verklaren, dat al deze onderwerpen behoren tot de totaliteit van het actieprogramma.

Minister Luns niet niet zoveel verschil tussen de standpunten van de ministers Marijnen en De Pous. Als de Franse delegatie ten aanzien van het contact met Engeland opnieuw een volslagen negatief standpunt inneemt, zal spreker als voorzitter de vergadering schorsen om vervolgens met de Franse minister hierover te spreken. Staatssecretaris Van Houten vreesst, dat een slecht soort compromis tot stand komt; als over het contact met de Engelsen in deze vergadering geen overeenstemming wordt bereikt, zal men dit onderwerp in elk geval weer op de agenda voor de volgende vergadering moeten plaatsen.

Minister De Pous stelt vervolgens de vraag of ten zamen van de associatieovereenkomst met Turkije van Nederlandse zijde voor de derde keer zal worden voorgesteld, dat vooraf het Europese parlement hierover gehoord moet worden; reeds twee maal (de associatieakkoorden met Griekenland en de Afrikaanse landen) heeft de Nederlandse delegatie zich erbij moeten neerleggen, dat het Europese parlement niet vooraf zou worden geraadpleegd. Staatssecretaris Van Houten meent, dat tegenover het Nederlandse parlement van belang is opnieuw voorafgaande raadpleging van het Europese parlement te beperken. Minister Luns meent ook, dat de Nederlandse regering voor haar positie in het binnenland zo moet handelen. De raad verklaart zich hiermede akkoord en aanvaardt overigens de conclusies van de coördinatiecommissie.

Minister De Pous deelt mede, dat de EEG-commissie een omvangrijk werkprogramma voor de tweede stappe heeft opgesteld. Het is de bedoeling, dat voor de behandeling hiervan vier werkgroepen van de coördinatiecommissie worden gevormd. Spreker stelt voor ermee akkoord te gaan, dat het algemene debat over het werkprogramma in de coördinatiecommissie in plenc ook bevestiging zal hebben op de onderdelen, die in de werkgroepen in behandeling komen. De raad verklaart zich hiermede akkoord.

De Nederlandse delegatie naar de volgende vergadering van de KEG-read zal bestaan uit de ministers Luns en Marijnen en staatssecretaris Van Houten.